

QÜESTIONARI ALS NARRADORS

>>>

2 Per un cantó, de les vivències personals, i per l'altre, de tot un pòsit de 40 anys de lectura, amb uns sants particulars. William Faulkner, Céline, Proust i Onetti són els meus principals mestres, entre tants altres.

3 No escric per a ningú en particular. Escric per ser llegit i prou, sense pensar mai ni en un públic determinat, ni en una edat concreta ni en un sexe.

EMILI BAYO**Projecte de felicitat**

Proa

1 Per mi, el Dia del Llibre no deixa de ser una petita fatalitat necessària. Es tracta més aviat d'una celebració comercial que té poc a veure amb la literatura. Els autors ens veiem condemnats a pesades sessions de signatura de llibres, de manera que vivim una jornada del tot inhàbil per a la creació. Com a lectors, és el pitjor dia de l'any per creuar el llindar d'una llibreria. Amb tot, no deixa de ser impressionant poder constatar aquest anual i multitudinari interès per la paraula escrita.

2 La literatura menja vida i llibres. Els meus escrits s'alimenten a parts iguals del que he viscut i del que he llegit. Les proporcions poden ser discutibles en cada cas, però em temo que és molt difícil trobar actualment algun escriptor que no amagui alhora un lector carregat de preferències i un ciutadà ple d'experiències i manies.

3 Jo vaig començar per intentar explicar-me alguna cosa a mi mateix. Després l'assumpte es va complicar a l'hora de voler fer arribar les meves descobertes als amics que m'importen. Quan publiques un llibre, descobreixes que allò que havia nascut com una investigació personal estableix llaços inesperats amb gent que ni tan sols coneixies, de manera que acabes escrivint per a tu mateix, per als amics i per a qui vulgui apuntar-s'hi.

MÀRIUS CAROL**Les seduccions de Júlia***Premi de les Lletres Catalanes Ramon Llull*

Planeta

1 El Dia de Sant Jordi és un parèntesi en la feina. Estar vuit hores signant, amb un descans de dues per dinar mentre comentes la jornada amb el teu editor i altres autors, pot ser gratificant des del punt de vista de l'autoestima literària, però no et permet fer res més en tota la jornada. En qualsevol cas, benvinguts siguin molts Sant Jordi pel que suposen per a les vendes i per a la difusió de la literatura.

2 Segurament del que més s'alimenta la meua creativitat és de 30 anys d'exercici de l'ofici de periodista, una feina que t'ensenya com cap altra a mirar. Això només té un inconvenient, que hi ha companys que no et perdonen aquest trànsit del periodisme a la literatura, com si fos una frontera infranquejable. ¿Hemingway, Capote, Wolf o Mailer es van haver de plantejar mai si feien una cosa o l'altra?

3 Ana María Matute ha dit que escriure és una forma d'estar en el món. El que resulta una manera de dir que en escriure busquem la verificació d'un mateix a través dels ulls dels altres.

ÀNGEL CASAS**Fred als peus**

Quaderns Crema

1 El meu, diguem-ne, ritme creatiu el condiciona la disponibilitat de temps lliure, exclusivament. Sóc molt lent. He escrit només dos llibres de ficció i l'embaràs sempre m'ha durat anys, sense cap mena de presses, sense cap condicionant cronològic. El part ja ha estat d'una altra manera: he buscat un període de temps suficient, quan m'ha semblat que el fetus no patia malformacions i estava a punt, i he desembarassat en qüestió de mesos, d'una tirada.

2 De l'anecdota més proper, que és la suma de l'anecdota personal i de l'anecdota del meu cercle de relacions al llarg dels anys. Disfruto introduint en una història que conec o que he viscut un element distorsionador,

Emili Bayo

Màrius Carol

Àngel Casas

Pep Coll

normalment sorgit d'una altra anècdota que no té res a veure amb la primera o senzillament de la fantasia més pura i dura, i deixant que la ficció funcioni per ella mateixa, a vegades lliure o a vegades fent el paper de depredador d'altres records i d'altres anècdotes que es van encadenant amb la inicial. És important el fet de disfrutar, perquè escriure em provoca molta angoixa. Com que he escrit poc, encara el meu disc dur personal és ple de recursos.

3 En un principi exclusivament per a mi. Parteixo de la pregunta: què m'agradaria explicar, què em sentiria còmode explicant –explicant, reflexionant, analitzant o denunciant–? O bé, què m'agradaria que m'expliquessin que encara no m'hagin explicat, o que jo no en tingui notícia? El projecte, la idea, el primer esbós, se'm sol desmuntar quan em faig la segona pregunta: a qui pot interessar això que penso escriure? Tinc uns quants documents a l'ordinador que no han superat la segona pregunta. Els dos llibres que han arribat a bon port m'han engrescat tant que no vaig arribar a fer-me-la. Li vaig passar la responsabilitat de la resposta directament a l'editor.

David Castillo

DAVID CASTILLO**No miris enrere***Premi Sant Jordi*

Proa

1 De cap manera. Per sort, els meus editors no m'han vingut mai amb encàrrecs ni amb presses. En el cas del premi Sant Jordi, la novel·la tenia uns terminis lògics per a les correccions que no m'han donat problemes amb el temps de lliurament. És important que l'editor o el director literari existeixi, que no sigui virtual. Quan trobes un interlocutor a l'editorial, l'empresa és seriosa i tu no et deixes violar no hi ha problemes. Em costa valorar escriptors que escriuen al dictat. I encara més si aquest dictat és sobre llibres de ficció. No els jutjo perquè cadascú es guanya les garrofes com pot. Hi ha editors, però, que pensen tant en els diners que no llegeixen el que publiquen. I cada dia n'hi ha més, d'aquesta espècie. Si eliminem l'aspecte artesanal de l'escriptura això es convertirà en una fàbrica.

2 D'una necessitat profunda d'expressió. La meua narrativa s'alimenta de macarrons i d'arròs a la cubana, els meus plats favorits. El periodisme l'extrec de les patates braves del bar Delicias del Carmel, de les patates de Manlleu que em fa la meua mare, de les truites de la Maria i dels bars de la rodalia del diari on treballa. Els amics, les amigues, les meves germanes, la meua filla i els meus nebots també m'alimenten prou la creativitat en el terreny de la poesia, la meua única pàtria. Ah! I les senyores guapes com la Verònica Blume o l'Adriana Canaleta m'alimenten la lectura dels clàssics, sobretot dels romans Horaci i Ovidi, que són com elles però en vers.

3 Per a tothom que tingui ganes d'entendre els versos, passió per dissentir o assumir els articles i paciència per acabar el laberint que és una novel·la. Si fossin milions millor que poquets, però amb un únic lector ja em conformo. Escriure per al diable no és el meu *dharma*.

>>>